

Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Jaunatnes lietu departamenta MĒNEŠRAKSTS

2008.gada aprīlis /maijs

Nr. 1 (19)

ŠAJĀ NUMURĀ

Jaunami ministrijā

Notikumi
pašvaldībās

Pieredzes apmaiņas
seminārs

Spēles jauniešiem

Sveiciens!!!

Beidzot ir klāt ilgi gaidītais 2008. gada pirmais mēnešraksts ar dažādiem notikumiem pašvaldībās un citiem svarīgiem notikumiem jaunatnes politikā Latvijā. Tā kā aiz loga ir pavasaris un vasara nav vairs aiz kalniem, tad šajā mēnešrakstā Jūs varēsiet iepazīties ar dažādiem notikumiem pašvaldībās, kuri ieskandināja pavasari, kā arī uzzināt par patīkamiem jaunumiem Ministrijā.)

Pavasaris vienmēr mūs vilina doties zaļumos vai kādos tuvākos-tālākos izbraucienos. Šis mēnešraksts ir tikai pirmais šogad, tādēļ arī tiek ieviesti jauninājumi, 5.-6. lp. varēsiet iepazīties ar mūsu piedāvātām interaktīvām spēlēm jauniešiem, viena no spēlēm noderēs tieši pavadot laiku ārpus ierastajām telpām. Kā arī piedāvājam jaunatnes speciālistiem, kuri nevarēja piedalīties pieredzes apmaiņas seminārā Liepājā, uzzināt nedaudz vairāk par notikušo semināru.

Jaunatnes lietu departamenta draudzīgais kolektīvs !!!

Ministrijas jaunumi

Jaunatnes likums

Beidzot 2008. gada 8.maijā Saeima trešajā, galīgajā lasījumā pieņēma Jaunatnes likumu. Likuma mērķis ir uzlabot jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī atbalstot darbu ar jaunatni.

Kopš 2002. gada Latvijas Jaunatnes padome (turpmāk-LJP) iniciēja un uzņēmās Jaunatnes likuma izstrādi. Bet 2004. gadā Bērnu un ģimenes lietu ministrija (turpmāk-Ministrija) pārņēma jaunatnes politikas veidošanas un izstrādāja Jaunatnes likuma redakciju.

Likums nosaka, ka Ministrija nodrošina vienotas valsts politikas izstrādi jaunatnes jomā un tās koordinētu īstenošanu. Jaunatnes likums paredz valsts atbalsta mehānismu jaunatnes organizāciju attīstībai un darbam ar jaunatni, lai veicinātu jauniešu iniciatīvu un sabiedrisko līdzdalību. Šā likuma izpratnē darbs ar jaunatni ir uz jauniešiem orientēts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina viņu dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Informatīvā kampaņa interneta portālam www.jaunatneslietas.lv

2007. gada decembra mēnesī Jūs jau informējām, ka tika atklāts Ministrijas informatīvais portāls www.jaunatneslietas.lv. Savukārt 2008. gada aprīļa mēneša otrajā pusē tika uzsākta portāla informatīvā kampaņa, kuras mērķis ir pievērst jauniešu uzmanību dažādām iespējām iesaistīties brīvprātīgā darba aktivitātēs un neformālajā izglītībā. Kampaņas „**Nezini ko darīt?**” pirmais veikums ir video klipīnš, kas informēja par šo interneta portālu <http://www.jaunatneslietas.lv/> un uzzināt, ka varbūt tomēr var atrast sev piemērotāko jauniešu organizāciju, piedalīties dažādos jauniešiem domātos pasākumos, daudz ko apgūt un uzzināt par sportu, dejām, veselīgu dzīves veidu, brīvprātīgo darbu un neformālo izglītību, kā arī izlasīt par citu jauniešu pieredzi un piedzīvoto.

Mēs vēlamies turpināt uzlabot informatīvo portālu, tādēļ joprojām ikviens pašvaldības jaunatnes lietu koordinators tiek aicināts piedalīties portāla attīstības procesā, sūtot informāciju par jaunatnes politiku un aktualitātēm, rakstot uz e-pasta adresi: jaunatneslietas@bm.gov.lv.

Modelis: Pozitīvs

Sagaidot pavasari, jauniešu grupa „4 vaļi”, sadarbībā ar „Jauniešu klubu ”Dēms” un citiem jauniešiem Gulbenē realizē projektu „Modelis: POZITĪVS”, kuru līdzfinansē Eiropas Savienības programma „Jaunatne darbībā”. Projekta galvenā ideja ir saskatīt pozitīvo un parādīt to citiem, tādejādi veicinot pozitīvo redzējumu sabiedrībā.

2008.gada 9.aprīlī, projekta „Modelis:POZITĪVS” ietvaros, jaunieši tikās ar Gulbenes rajona pašvaldību vadītājiem, lai informētu par šī projekta mērķiem, uzdevumiem un norisi.

Projekta laikā jaunieši meklēs pozitīvus piemērus, darbojoties trīs radošās darba grupās: foto, video un kalendāra.

Foto grupa veidos regulārus foto plakātus ar pozitīvajiem modeļiem un izplatīs tos pilsētā, kā arī veiksmīgākos plakātus pārveidos skatu kartēs. Video grupas aktivitātes būs saistītas ar videofilmu izveidi par pozitīvajiem notikumiem un cilvēkiem, kas ieraugāmi pilsētā. Trešā darba grupa veidos kalendāru 2009.gadam, kurā būs apkopoti pilsētas labie stāsti un modeļi. Izveidotie plakāti visu pavasari un vasaru būs redzami pilsētas ielās, pastkartes, videofilmas un kalendārs cilvēku vērtējumam tiks nodots 25.jūlijā Jauniešu dienā, Gulbenes pilsētas svētku ietvaros.

Informatīvā kampaņa par iespēju piedalīties projektā „Modelis:POZITĪVS” notika 19. aprīlī, kad Modelis: POZITĪVS klaunu brigāde rošījās Gulbenes ielās, aicinot sūtīt savus pozitīvos stāstus un bildes uz Modelis: POZITĪVS e-pastu: modelis-pozitivs@inbox.lv.

Lai vis jaunieši mērķi varētu realizēties, 7. – 9. martā viesu namā „Sonāte” notika motivējošs saliedējošais seminārs par pozitīvo domāšanu. Semināru vadīja Kaspars Bikše. Savukārt 10.maijā ar jauniešiem līdzdarbojās Kārlis Viša, kurš palīdzēja projekta visām trim darba grupām plānot un organizēt savu darbu. Savukārt 17.maijā Jānis Magdaļenoks stāstīja visu par video un foto tehniskajiem procesiem – gaismas, kompozīcijas un krāsas iespējām.

Vasaras nogalē jaunieši dosies pie draugiem uz Rietavu (Lietuva) un stāstīs, rādīs savu paveikto Gulbenē 25. jūlijā „Jauniešu dienā”. Kā vēl viena no projekta aktivitātēm ir izveidotos pozitīvā modeļa materiālus piedāvāt Gulbenes pašvaldībai kā alternatīvus pilsētu prezentējošus materiālus.

Informāciju sagatavoja Jauniešu grupa „4 vaļi”, Laima, Linda, Mārtiņš, Jānis un JK ”Dēms”

Ko darīt, lai jauniešiem ar cigareti nebūtu pa ceļam?

Tieši meklējot atbildi uz šo jautājumu, Rēzeknes pilsētas domes Jaunatnes lietu komisija sadarbībā ar Rēzeknes pilsētas Izglītības pārvaldi, Vecāku domi, SVA VVD Rēzeknes nodaļu šī gada 20.februārī rīkoja semināru smēķēšanas profilakses jomā skolēnu vidū, kurā piedalījās sociālie pedagogi, sociālo zinību skolotāji, 2007./08.g. Rēzeknes reģionā skolās realizējamā projekta „Ja ar cigareti nav pa ceļam” koordinatori skolās, akcijas „Nesmēķējošā klase” dalībnieku klašu audzinātāji, citi interesenti.

Seminārā laikā tika aktualizēti smēķēšanas medicīniskie, sociālie un administratīvie aspekti, kā arī atkarības profilakses darba specifika, problēmas. Tika apskatītas iespējas veikt gan primāro profilaksi, kas ir domāta nesmēķētājiem, gan sekundāro – skolēniem, kuri jau ir sākuši lietot.

Modelis: POZITĪVS

Pašlaik jaunieši smēķē vairāk nekā pieaugušie. To apstiprina jaunākie sabiedrības veselības aģentūras dati: smēķē 35% jauniešu un 24% pieaugušo. 13 – 15 gadi ir tieši tas vecums, kurā atkarības lamatās vairāku iemeslu dēļ iekrīt lielākā daļa skolēnu.

Semināra laikā tika pasvītota liela svarīga klašu audzinātāju, sociālo zinību skolotāju, sociālo pedagogu loma primārās profilakses veikšanā skolā. Diemžēl primārai profilaksei ir daudz bremzējošo faktoru – skolotāju pārslogotība, reklāmas un filmas, kas parāda smēķēšanu un citu atkarību izraisošo vielu lietošanu pievilcīgā gaismā, atbalsta trūkums no sabiedrības un vecāku puses, kā arī jau smēķējošie draugi.

Margarita Ignatjeva un Iveta Balčūne

„Jauniešu kluba STILL” valdes priekšsēdētāja *Margaritas Ignatjevas* informēja semināra dalībniekus par sekundārās profilakses projekta „Ja ar cigareti nav pa ceļam” gaitu un paredzēto noslēgumu 2008.g. 31.maijā (starptautiskā pretsmēķēšanas diena). Sekundārās profilakses metodika „Pasmēķēju un pietiek!” kā arī „Paspēlēju un pietiek!” ir izstrādāta Rīgas Atkarības profilakses centrā un tiek ieviesta Laikā Rēzeknē ar projekta „Ja ar cigareti nav pa ceļam” palīdzību, kuru realizē „Jauniešu klubs STILL”, bet finansēja Bērnu un ģimenes lietu ministrija, ar Rēzeknes pilsētas un rajona pašvaldību atbalstu. Kā atzīmēja semināra dalībnieki, projekta stiprās puses ir iespēja strādāt individuāli ar smēķējošiem skolēniem un izmantot tādu izglītības veidu kā vienaudzis – vienaudzim.

Rēzeknē ir iecerēts akcijas „Nesmēķējošā klase” noslēguma pasākumu veicināt kā tradīciju un popularizēt Rēzeknes reģiona skolu vidū. Rēzeknes domes Jaunatnes lietu komisija, Ivetas Balčūnes vadībā, iniciēja priekšlikumu izstrādāt kopējo turpmāko stratēģiju smēķēšanas un citu atkarību izraisošo vielu lietošanas mazināšanai Rēzeknes skolēnu vidū. Apvienojot vairāku jomu speciālistu spēkus, iespējams, izdotos mazināt šo atkarību vilni.

Informāciju sagatavoja Iveta Balčūne, Rēzeknes pilsētas domes Jaunatnes lietu komisijas priekšsēdētāja un Margarita Ignatjeva, Rēzeknes domes Jaunatnes lietu komisijas locekle, „Jauniešu kluba STILL” valdes priekšsēdētāja

Jauniešu forums 2008

2008. gada 4. aprīlī notika otrais Līvānu jauniešu forums, kura mērķus bija iepazīstināt jauniešus izglītošanās un brīvā laika pavadīšanas iespējām Līvānu novadā. Forumu atklāja Līvānu bērnu un jauniešu centra hip-hop deju grupa „INTER Līvāni” un atklāšanas runu teica Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne, uzsverot, ka no jauniešiem ir atkarīga nākotne.

Līvānu jauniešus ar aktuālo informāciju par jaunatnes politiku Latvijā iepazīstināja Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Jaunatnes lietu departamenta pārvaldes vecākā referente Liene Timbra, vēršot jauniešu uzmanību uz faktu, ka liela daļa Latvijas iedzīvotāju nemaz nezina, kas ir jaunatnes politika. Forumā jaunieši uzzināja arī par dažādām iespējām pavadīt lietderīgu savu brīvo laiku Līvānos, piemēram, Līvānu bērnu un jauniešu centra (turpmāk-BJC) lietu konsultante Inga Zvaigzne pastāstīja par BJC daudzveidīgajām piedāvātajām programmām, ārpusstundu nodarbībām un biedrības „IMKA Līvāni” darbību.

Forumā tika apspriesti arī tādi jautājumi kā jauniešu darbs vasarā, Līvānu uzņēmēju stipendiju fonds studentiem, sporta iespējas Līvānos, kuras nodrošina Līvānu bērnu un jauniešu sporta skola, kā arī tādas tēmas kā jauniešu savstarpējās attiecības, pubertāte u.c.

Lai sasniegtu pēc iespējas labākus rezultātus un aptvertu visas iespējamās problēmas un pārdomas par problēmjaudātājumu, Inga Zvaigzne visus foruma viesus oriģinālā veidā sadalīja četrās darba grupās.

Pirmās darba grupas uzdevums bija izdomāt „Jauniešu domes” logo un moto. Otrā darba grupa apsprieda jauniešu iespējas atpūsties un iegūt izglītību Līvānu novadā. Trešā grupa dalījās domās par atpūtu bez apreibinošām vielām. Ceturrtā grupa vēroja to, kā darbojas jaunsargi.

Pēc 50 minūšu ilgas darbošanās, katra darba grupa prezentēja savus darbus. Tika uzzīmēts interesants logo, kā arī moto „mēs esam kā viens”. Otrā darba grupa iepazīstināja visus foruma dalībniekus ar iespējām atpūsties un vietām, kur var iegūt izglītību Līvānu novadā. Dalībnieki prezentēja savu skatījumu par atpūtu bez apreibinošām vielām ar nelielu, bet ļoti aizraujošu un pamācošu teatrālu uzvedumu, kā arī ceturrtā darba grupa demonstrēja reklāmu „Mēs pret kūlas dedzināšanu”. Jauniešiem bija arī iespēja izjaukt un salikt jaunsargu mācību ieroci un iejusties īsta jaunsarga lomā.

Uz tikšanos nākošgad jau 3. Jauniešu forumā Līvānos !!!

Informāciju sagatavoja Līvānu novada Jauniešu domes jaunieši: Dana Tjurina, Laura Jonāne, Kristīne Ivanesku, Sanita Pinupe un Anastasija Laizāne.

Pieredzes apmaiņas seminārs

Pieredzes apmaiņas seminārs par jaunatnes politiku Liepājā

Laikā no 9. līdz 10. maijam Liepājā notika pieredzes apmaiņas seminārs par jaunatnes politiku Liepājā, kuru organizēja Bērnu un ģimenes lietu ministrija sadarbībā ar Liepājas Jaunatnes centru. Seminārā piedalījās jaunatnes lietu koordinatori un jaunatnes lietu speciālisti no Liepājas, Liepājas rajona, Dobeles, Saldus, Smiltenes, Cēsīm, Rīgas, Nīkrāces pagasta un Preiļiem.

Semināra mērķis bija pilnveidot pašvaldību jaunatnes lietu koordinatoru un jaunatnes iniciatīvu centru vadītāju zināšanas par darbu ar jaunatni organizēšanu Liepājā, kā arī nodrošināt pieredzes apmaiņu par dažādiem darbu ar jaunatni īstenošanas aspektiem. Semināru atklājot, dalībniekus uzrunāja Liepājas Domes priekšsēdētāja vietnieks Gunārs Anišs, Liepājas Jaunatnes centra direktors Pāvels Jurs, kā arī Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Jaunatnes lietu departamenta direktora vietiece Nataļja Rogoļeva.

Semināra pirmās dienas ietvaros semināra dalībnieki iepazīs ar jaunatnes politikas attīstību un labās prakses piemēriem Liepājā. Liepājas Jaunatnes centra direktors P.Jurs sniedza informatīvu ieskatu par Liepājas jaunatnes politikas plānošanas dokumentiem un Liepājas jaunatnes politikas prioritātēm. Savukārt Liepājas pilsētas Domes Jaunatnes lietu komisijas priekšsēdētāja Evija Būmane iepazīstināja ar Liepājas jaunatnes politikas koordinācijas mehānismu, bet Liepājas Jaunatnes centra darbinieki sniedza detalizētu informāciju par jauniešu iespējām Liepājā.

Jaunatnes lietu koordinatoru vidū ļoti novērtētas bija Liepājas aktīvāko Jaunatnes organizāciju prezentācijas, jo tās atspoguļoja galvenās problēmas (telpu trūkums, pašvaldības atbalsts Jaunatnes organizācijām), kuras pastāv Liepājā. Ar savām prezentācijām uzstājās pārstāvji no „Latvijas Kristīgās Studentu brālības”, „Liepājas Jaunajiem Vanagiem”, „Radi Vidi Pats”, „Liepājas NVO centra”, „IMKA Liepāja” un „Liepājas Skolēnu domes”.

Semināra pirmās dienas noslēgumā notika atvērtā diskusija par pašvaldību jaunatnes politikas attīstības vīziju, kuru vadīja N. Rogoļeva. Diskusijā piedalījās ne tikai semināra dalībnieki, bet arī Jauniešu nevalstisko organizāciju pārstāvji, kuri aktīvi sniedza savu viedokli par jaunatnes politikas attīstību Liepājā un iespējamiem trūkumiem, kurus būtu vēlams novērst.

Otrajā semināra dienā pašvaldību jaunatnes lietu koordinatori un jaunatnes lietu speciālisti apmeklēja Liepājas Jaunatnes centru, Liepājas NVO centra un Sarkanā Krusta telpas, diemžēl telpu trūkuma dēļ Liepājas NVO centram un Liepājas Sarkanā Krusta nodaļai ir kopīgās telpas, taču tas netraucē aktīvi darboties un iesaistīt Liepājas jauniešus.

Semināra noslēgums un izvērtējums notika „Kultūras un informācijas centrā K@2”. Biedrība „Kultūras un informācijas centrs K@2” regulāri rīko Liepājas kara ostā dažādas starptautiskas izstādes, konferences, diskusijas, koncertus, festivālus un citas aktivitātes, piesaistot dažādu fondu līdzekļus.

Semināram noslēdzoties, starp jaunatnes lietu koordinatoriem un speciālistiem notika veiksmīga un nozīmīga pieredzes apmaiņa, jo katrai pašvaldībai ir sava prakse, kā arī atšķiras pašvaldību atbalsts un sadarbība par jaunatnes politikas nozīmi. Semināra dalībnieki atzinīgi novērtēja saņemto informāciju par Liepājas pašvaldības praksi darbā ar jaunatni, kā arī izteica vēlmi pielietot iegūtās zināšanas savā turpmākajā darbā pašvaldībās.

Lai veiksmīgāk un interaktīvāk varētu iesaistīt jauniešus dažādās aktivitātes, kā arī noskaidrot jauniešiem saistošās intereses un problēmas, sākot ar šo mēnešrakstu, mēs centīsimies regulāri publicēt interesantas spēles un vingrinājumus par daudzveidīgām tēmām dažādām jauniešu grupām, kas būtu lietderīgas jaunatnes lietu speciālistiem.

Mēs esam dažādi !

Mērķis

Izprast, ka gan cilvēki, gan viņu uztvere par pasauli atšķiras.

Laiks

40 minūtes

Materiāli

Balta papīra lapa katram dalībniekam.

Grupas lielums

Nav noteikts

Gaita

- Izdaliet katram dalībniekam baltu lapu, sakiet, ka nākamās aktivitātes gaitā neviens neko nedrīkst jautāt, tikai jāseko vadītāja sniegtajām instrukcijām.
- Lieciet dalībniekiem:
 - paņemt rokās papīru,
 - pārlocīt papīru uz pusēm,
 - noplēst lapas augšējo labo stūri,
 - salocīt lapu uz pusēm,
 - noplēst lapas augšējo stūri,
 - atkal salocīt lapu uz pusēm,
 - noplēst lapas augšējo labo stūri, ja tas ir iespējams,
 - atkal salocīt lapu uz pusēm,
 - noplēst lapas augšējo labo stūri, ja tas ir iespējams,
 - atlocīt papīru,
 - lieciet, lai dalībnieki apskatās, kas ir iznācis, parasti ir dažādas lapas, tikai pāris saskan.
- Aiciniet jauniešus pārrunāt sekojošus jautājumus:
 - ➔ Vai kāds ir saplēsis papīru nepareizi? Kāpēc nav nepareizu papīru?
 - ➔ Kāpēc pastāv dažādība?
 - ➔ Ja kaimiņa lapa ir citādāka, vai viņš tāpēc ir labāks vai sliktāks par jums? Kāpēc?

Kā Jūs jutāties, ka konstatējāt, ka Jūsu lapas atšķiras? Dažkārt atšķirības rada stresu un gribas būt vienādam.

Uzsveriet, ka dažādība ir ikdienas sastāvdaļa. Mēs esam dažādi, mēs interpretējam dzirdēto dažādi. Pasaule būtu ļoti garlaicīga, ja mēs visi būtu vienādi. Pārrunājiet, ka atšķiras gan tas, kas cilvēkam garšo, gan tas, ko viņš uzskata par stilīgu utt. Izskaidrojiet, ka tādēļ kāds nekļūst labāks vai sliktāks.

Jauniešos ir svarīgi veicināt izpratni par sadarbību, sadarbības organizēšanu un lēmumu pieņemšanu, par vienu no veidiem, kā to apgūt, var kalpot dažādas grupu spēles. Rīgas Atkarības profilakses centra galvenais speciālists Viesturs Trofimovs ir sastādījis spēļu kompleksu „Meža nometnes”, lai veicinātu jauniešu pielāgošanos labvēlīgajai videi

Bebru teātris

Iepriekš tiek sastādīts saraksts ar dažādām, visiem pazīstamām vietām, pieminekļiem, dabas parādībām u.tml. Komandām no saviem ķermeņiem ir jāizveido skulptūra, kas tiešā vai radošā veidā atainotu minēto vietvārdu vai dabas parādību. Katrai komandai tiek doti 4-5 uzdevumi. Uzdevumus komandas var pildīt vienlaicīgi vai pēc kārtas. Vērtējumu sniedz pedagogi vai pārējie dalībnieki. Apdomāšanās laiks ir 1 minūte.

Papildus var iekļaut Mēmā šova elementus, tas ir – citām komandām ir iespēja atminēt skulptūras prototipu un iegūt papildus punktus.

Turpinājums sekos!!!

Avots: Sociālās rehabilitācijas programma darba ar riska grupas jauniešiem, Rīga: Rīgas domes Atkarības profilakses centrs, 2008.

Foto: Liene Punāne no fotokonkursa „Bildē savas iespējas!”

KONTAKTINFORMĀCIJA

Ministrijas kanceleja

Basteja bulv.14; T: 7356497;
fax: 7356464;
e-pasts: pasts@bm.gov.lv

Andris Grafs

T: 67356492;
e-pasts: andris.grafs@bm.gov.lv

Natalja Rogaleva

T: 67356486;
e-pasts: natalja.rogaleva@bm.gov.lv

Edgars Bajaruns

T: 67356487;
e-pasts: edgars.bajaruns@bm.gov.lv

Liene Timbra

T: 67356487;
e-pasts: liene.timbra@bm.gov.lv

Kitija Kursā

T: 67356487;
e-pasts: kitija.kursa@bm.gov.lv

Marika Galilejeva

T: 67356487;
e-pasts: marika.galilejeva@bm.gov.lv